

Kort overzicht plan Verbetering gezette steenbekleding dijkvak Baarlandpolder

Begin 2003 vindt de aanbesteding plaats van de verbetering van het dijkvak Baarlandpolder. De uitvoering hiervan is gepland in 2003/2004. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen aan het versterken van de dijken. Voor het werk is een dijkverbeteringsplan geschreven. In dit korte overzicht zijn de belangrijkste punten samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen wordt er alleen van 1 april tot 1 oktober, buiten het stormseizoen, aan de dijken gewerkt.

2. De huidige dijk

Het dijktraject Baarlandpolder ligt in Zuid-Beveland ter hoogte van Baarland (gemeente Borsele) en valt onder het beheer van waterschap Zeeuwse Eilanden. Het gedeelte dijk dat is geselecteerd voor verbetering bestaat uit de randvoorwaardenvakken 39a t/m 41 (vanaf nu dijkvakken genoemd) en heeft een lengte van ongeveer 3300 m. Uitgaande van de nieuwe dijkpaalnummering, is het traject gesitueerd tussen dijkpaal 376 +60 m (bij de haven van Hoedekenskerke) en dijkpaal 410 (bij de camping Scheldeoord).

Op de ondertafel van de dijk bestaat de bekleding voornamelijk uit Doornikse steen met daarin wat kleinere vlakken van Vilvoordse steen (al dan niet gepenetreerd met beton), Basalton (al dan niet gepenetreerd met asfalt) en basalt (al dan niet gepenetreerd met asfalt). Het overige deel van de ondertafel is grotendeels bekleed met Haringmanblokken, basalt gepenetreerd met asfalt en Basalton. Op de boventafel bevinden zich grote vlakken Haringmanblokken met daartussen enkele kleine vakken Basalton, al dan niet gepenetreerd met asfalt. Het overige deel van de boventafel, de berm en het bovenbeloop zijn bekleed met gras. De berm bevindt zich tussen 5,3 en 6,0 m boven NAP.

De ondertafel ligt voor een deel onder het zand of stortsteen, met de bovenkant van het zand/stortsteen variërend tussen circa 1,0 m onder NAP en 1,0 m boven NAP.

De dijkvakken 39a en 39b worden gezien als potentieel broedgebied voor plevieren. Langs dijkvak 39a beginnen de slikken van Baarland met de daarvoor gelegen Plaat van Baarland. Het dijkvak grenst in noordelijke richting aan een vrij diepe geul, waardoor de slikken ervoor ontbreken of vrij smal zijn. Dit maakt het dijkvak ongeschikt voor kustbroedvogels.

3. Toetsing van de dijk

De dijken in Zeeland moeten een superstorm kunnen weerstaan met een kans van voorkomen van gemiddeld eens in de 4000 jaar. Het dijkvak Baarlandpolder is in 1999 en 2001 door het waterschap gedetailleerd getoetst. Uit deze toetsingen is gebleken dat vijf vlakken met gepenetreerde basalt, één vlak met gepenetreerde Basalton en de basaltbekleding op de nol bij dijkpaal 377 goed zijn. De bekleding die zich tussen dijkpalen 388 en 410 onder de kreukelberm of de zandlijn bevindt is afgekeurd, tenzij hier een nieuwe kreukelberm wordt aangebracht. De overige bekledingen zijn onvoldoende. Deze bekledingen moeten daarom worden aangepast.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Bij de keuze van een nieuwe dijkbekleding voor de onvoldoende sterke gedeelten, geldt een aantal uitgangspunten. Naast de eis dat de materialen voldoen aan de huidige veiligheidsnormen, zijn dit onder meer:

- de keuze van de bekleding is gericht op herstel en zo mogelijk verbetering van de huidige natuurwaarden op de dijk;
- er wordt gestreefd naar maximaal hergebruik van materialen en toepassing van milieuvriendelijke materialen;
- er wordt gestreefd naar zo laag mogelijke kosten.

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de uitgangspunten, is voor het dijkvak Baarlandpolder gekozen voor de in onderstaande tabel genoemde materialen.

007272 2002 PZST-P-02194 com
Korte overzicht plan Baarlandpolder

Bekleding	Ondergrens [m +NAP]	Bovengrens [m +NAP]
• kreukelberm	-1,0	0,0
• overlagen met breuksteen, gepenetreerd met asfalt, tot aan gepenetreerde basalt	0,0	0,8
• handhaven gepenetreerde basalt/Basalton	0,8	2,8/4,5
• vlakken tussen gepenetreerde basalt bekleden met gepenetreerde breuksteen	0,8	2,8
• betonzuilen	0,0/2,8/4,5	6,4

Aansluitend op de beschreven bekleding van betonzuilen wordt op de berm een verharde onderhoudsstrook aangebracht. De toplaag van deze strook wordt uitgevoerd in asfaltbeton.

5. Effecten op de omgeving

Natuur

Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk. De toegepaste bekledingselementen bewerkstelligen ten minste het herstel van de natuurwaarden. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zal op een termijn van enkele jaren dit herstel optreden.

Vogels en andere fauna kunnen hinder ondervinden van de uitvoering door geluidsoverlast of aanwezigheid van mensen en materieel. Het meest westelijke deel van het te verbeteren dijktraject bevindt zich aan de oostgrens van het schor van Baartland. Dit schor is minder geschikt als broedplaats en kent daardoor een lage broedvogelpopulatie. Vanwege de afstand tot het schor en de lage populatie van broedvogels hierop kunnen de werken tijdens het broedseizoen doorgaan zonder wezenlijke schade aan broedvogelpopulaties in de regio toe te brengen.

De onderhoudsstrook langs het traject zal opengesteld worden voor recreatie. Gezien het huidige intensieve gebruik van het dijktraject door recreanten en de ligging van het traject, zal dit niet of nauwelijks extra verstoring van natuurwaarden opleveren.

Landschap, cultuurhistorie, recreatie en landbouw

Het aanpassen van de bekleding betekent dat het buitentalud van de dijk de eerste jaren een andere aanblik krijgt, o.a. wat betreft kleur en structuur. Vlak na de aanpassing is het talud nog kaal, maar op langere termijn krijgt de bekleding weer een natuurlijker aanblik.

Door over het gehele dijktraject lichtgekleurde betonzuilen in de boventafel en donkere overlagen in de ondertafel toe te passen wordt een uniform beeld geschapen en de horizontale opbouw benadrukt.

Horizontale en verticale overgangen zijn zoveel mogelijk beperkt. Doordat de boventafel wordt afgestrooid met grond, zal de vegetatie hier zich snel ontwikkelen.

Om het voorland ter hoogte van de camping (tussen dp 405 en 410) beter toegankelijk te maken worden op de ondertafel betonzuilen aangebracht (i.p.v. een overlaging).

De aan- en afvoer van materieel en goederen kan geluidsoverlast of verkeershinder geven voor omwonenden. Deze overlast is echter tijdelijk van aard. Door een zorgvuldige keuze van transportroutes zal deze overlast tot een minimum beperkt worden.

Het maaibeheer van het buitenbeloop kan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen doorgang vinden; de beheerder en de pachter maken hierover afspraken.

6. Ter inzage en reageren

De volledige planbeschrijving "Verbetering gezette steenbekleding Baartlandpolder" is tijdens kantooruren in te zien van 16 december 2002 tot en met 12 januari 2003 op het kantoor van waterschap Zeeuwse Eilanden en het gemeentehuis van de gemeente Borsele te Heinkenszand. U kunt hierop tot en met 12 januari 2003 een schriftelijke reactie geven aan het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuwse Eilanden, Postbus 114, 4460 AC Goes.

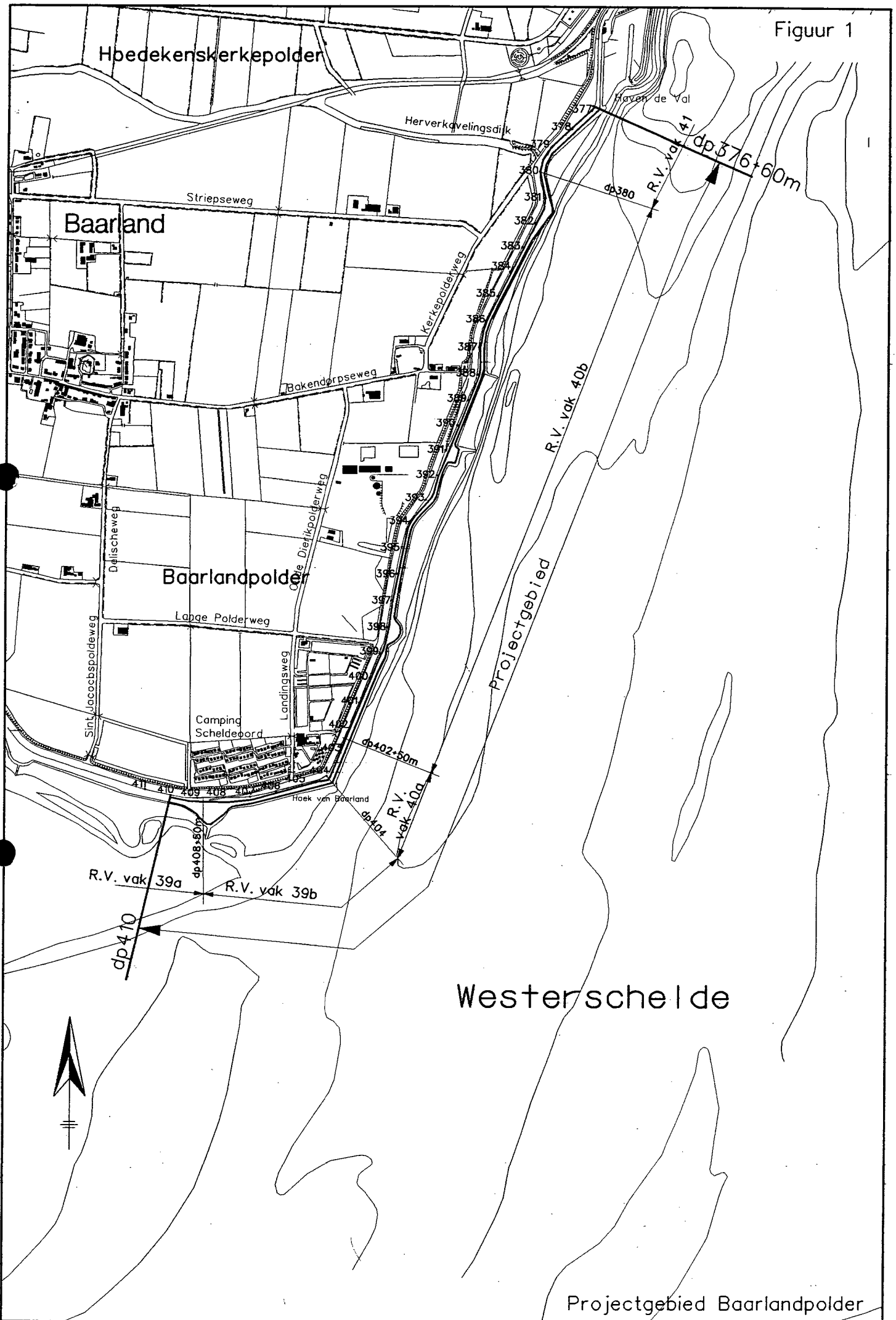
COLOFON

Dit is een uitgave van waterschap Zeeuwse Eilanden in samenwerking met het Projectbureau Zeeweringen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes
Tel. 0113-241341 Fax. 0113-227528

Projectbureau Zeeweringen
Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes
Tel. 0113-241370 Fax. 0113-216124

Figuur 1

Projectgebied Baarlandpolder